

SAMUEL BECKETT
ROUGH FOR THEATRE I (1950)
Schets voor theater I
Vertaling Tom Kleijn

© Samuel Beckett 1986

Opvoeringsrechten: Curtis Brown Ltd, 4th Floor, Haymarket House,
28/29 Haymarket, London SW1Y 4SP

© Copyright Nederlandse vertaling Tom Kleijn 2012

Straathoek. Ruïnes.

A:

blind, zit op een visstoeltje, krast op zijn viool. Naast hem de vioolkist, half open, op zijn kant, erop een beker voor het geld. Hij houdt op met spelen, draait zijn hoofd naar zaal rechts, luistert.

[*Pauze.*]

A:

Een stuiver voor een arme oude man, een stuiver voor een arme oude man. [*Stilte. Hij begint weer te spelen, houdt weer op, draait zijn hoofd naar rechts, luistert. Op rechts komt B op in een rolstoel die hij met behulp van een stok voortduwt. Hij stopt. Geïrriteerd.*] Een stuiver voor een arme oude man!

[*Pauze.*]

B:

Muziek! [*Pauze.*] Dus het is geen droom. Eindelijk! Ook geen visioen, zij zijn stom en ik ben stom voor hen. [*Hij rolt dichterbij, stopt, kijkt in de beker. Zonder emotie.*] Arme ziel. [*Pauze.*] Nu kan ik terug, het mysterie is opgelost. [*Hij duwt zichzelf terug, stopt.*] Tenzij we samenblijven en samenleven, tot de dood ons scheidt. [*Pauze.*] Hoe zou je dat vinden, Billy, mag ik je Billy noemen, zoals mijn zoon? [*Pauze.*] Houd je van gezelschap, Billy? [*Pauze.*] Houd je van eten uit blik, Billy?

A:

Wat voor eten uit blik?

B:

Corned beef, Billy, gewoon corned beef. Genoeg om lichaam en ziel bij elkaar te houden, tot de zomer, als we zuinig aan doen. [*Pauze.*] Nee? [*Pauze.*] Ook een paar aardappels, ook een paar kilo aardappels. [*Pauze.*] Houd je van aardappels, Billy? [*Pauze.*] We kunnen ze zelfs laten uitlopen en dan als het de tijd ervoor is, in de grond stoppen, zelfs dat zouden we kunnen proberen. [*Pauze.*] Ik kies de plek uit en jij stopt ze in de grond. [*Pauze.*] Nee? [*Pauze.*]

A:

Hoe gaat het met de bomen?

B:

Moeilijk te zeggen. Het is winter, weet je.

[*Pauze.*]

A:

Is het dag of nacht?

B:

O ... [*hij kijkt naar de hemel.*] ... dag, als je dat wilt. Geen zon natuurlijk, anders had je het niet gevraagd. [*Pauze.*] Kun je mijn redenering volgen? [*Pauze.*] Heb je alles nog op een rijtje, Billy, heb je het nog een beetje op een rijtje?

A:

Maar wel licht?

B:

Ja. [*Kijkt naar de hemel.*] Ja, licht, daar is geen ander woord voor. [*Pauze.*] Zal ik het voor je beschrijven? [*Pauze.*] Zal ik proberen je een idee te geven van dat licht?

A:

Soms lijkt het of ik hier 's nachts aan het spelen en aan het luisteren ben. Vroeger voelde ik de schemering komen en maakte me klaar. Ik pakte mijn viool en mijn beker in en hoefde maar op te staan, wanneer ze me bij de hand nam.

[*Pauze.*]

B:

Ze?

A:

Mijn vrouw. [*Pauze.*] Een vrouw. [*Pauze.*] Maar nu ...

[*Pauze.*]

B:

Nu?

A:

Wanneer ik op pad ga weet ik niet, en wanneer ik hier aankom weet ik niet, en als ik hier ben weet ik niet, of het dag of nacht is.

B:

Jij was niet altijd zoals nu. Wat is je overkomen? Vrouwen? Gokken? God?

A:

Ik was altijd zoals nu.

B:

Kom nou!

A: [*Heftig.*]

Ik was altijd zoals nu, ik zit ineengedoken in het donker en kras een oud liedje naar de vier windstreken.

B: [*Heftig.*]

Maar we hadden onze vrouwen of niet? Jij de jouwe om je bij de hand te nemen en ik de mijne om me 's avonds uit de stoel te helpen en me er 's morgens weer in te helpen en om me tot aan de hoek te duwen als ik gek werd.

A:

Kreupel? [*Zonder emotie.*] Arme ziel.

B:

Maar één probleem: rechtsomkeert maken. Ik had vaak het gevoel, als ik ermee aan het worstelen was, dat het sneller zou gaan als ik rechtdoor reed, gewoon de wereld rond. Tot ik op een dag besepte dat ik ook achteruit naar huis kon. [*Pauze.*]

Bijvoorbeeld, ik ben bij A. [*Hij duwt zichzelf een stukje naar voren, stopt.*] Ik duw me naar B. [*Hij duwt zichzelf een stukje naar achteren, stopt.*] En ik ga terug naar A. [*Met élan.*] De rechte lijn! De lege ruimte! [*Pauze.*] Begin ik tot je door te dringen?

A:

Soms hoor ik voetstappen. Stemmen. Dan zeg ik tegen mezelf: ze komen terug, sommigen komen terug om weer een plekje te zoeken of om iets te zoeken wat ze hadden achtergelaten of om iemand te zoeken die ze hadden achtergelaten.

B:

Terugkomen! [*Pauze.*] Wie wil hier nu terugkomen? [*Pauze.*] En je hebt nooit naar ze geroepen? [*Pauze.*] Geschreeuwd? [*Pauze.*] Nee?

A:

Heb je niets gemerkt?

B:

O weet je, ik en iets merken ... Ik zit hier, in mijn hol, in mijn stoel, in het donker, drieëntwintig van de vierentwintig uur. [*Heftig.*] Wat zou ik dan volgens jou moeten merken? [*Pauze.*] Denk je dat we een goed stel vormen, nu je me een beetje leert kennen?

A:

Corned beef, zei je?